

Când viața atârnă de un fir de ață

Peripeții din tinerețe

De Tiberiu Ezri

[Sursa imaginii](#)

Am aproape 71 de ani și sunt un pensionar activ. Mă gândeam într-o zi la momentele din viața mea în care am fost în pericol să mor, sau care ar fi putut să-mi schimbe complet cursul vieții sau/și cariera profesională.

Dar de ce i-ar interesa pe cititorii Baabelului și BJT-ului peripețiile riscante din tinerețile mele? Poate le vor aminti și lor de întâmplări asemănătoare și de faptul că unele dintre acele ipostaze periculoase ne îmbogățesc experiența de viață, ne fac să judecăm înainte de a trece la fapte și să învățăm cum să evităm, pe cât se poate, acele situații. Și poate ne-ar schimba înspre bine.

"Viața atârnă de un fir de ață" înseamnă a fi într-o situație foarte periculoasă, aproape de moarte, de un eșec, de o criză.

Riscuri și pericole am cunoscut de la bun început. M-am născut prematur (în comuna Marghita, care a devenit oraș în 1967 și municipiu în 2003). Pe urmă, pe la cinci ani, am avut o pneumonie gravă, dar, din fericire, mi-au dat din timp penicilină. Și acum

mai țin minte cât de dureroase erau injecțiile intramusculare, dar m-au salvat. Mama îmi aducea bomboane, cât le permiteau părinților buzunarele în acele vremuri precare, dar acum vreo zece ani, mama mi-a povestit că majoritatea bomboanelor le șterpelea femeia de serviciu... Sper că i-au priit!

În timpul școlii elementare și medii era să mă înece de trei ori. Prima oară în lacul din Marghita care se numea "Bánya - Mina", o fostă mină (nu am reușit să aflu ce fel de mină era), care s-a umplut cu apă de la mai multe izvoare subterane. Nu mai știu cine m-a salvat atunci de la înece.

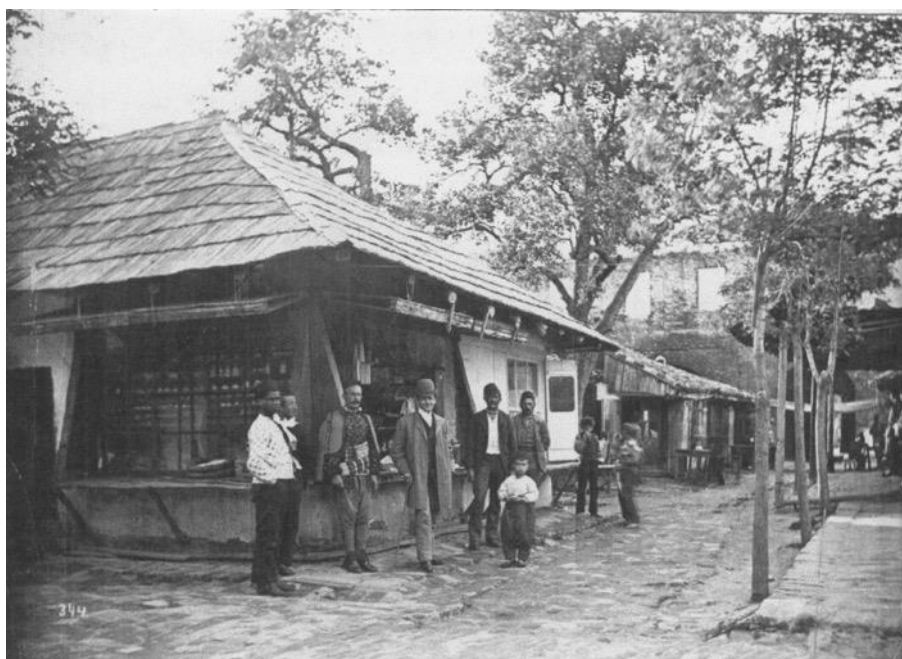
A doua oară era să mă înece când eram mai mărișor, și tocmai intram în pubertate. Într-o zi, făceam baie în Barcău (Beretău, Berettyó), râul local din Marghita, care izvorește din Munții Apuseni de Nord și se varsă în Crișul Repede, pe teritoriul Ungariei. Era după o ploaie zdravănă și râul era "nervos" și tulburat. Țin minte că la un moment dat, înghițisem apă și o tinerică frumoasă m-a tras afară din apă trăgându-mă de păr. În loc să-i mulțumesc, mă uitam țintă la sânii ei frumoși, înveliți într-un costum de baie sumar. Hormonii acționau deja... Ce am învățat din aceste două cazuri periculoase? Mai nimic. Doar că tata mi-a rupt costumul de baie, însă mi-am cumpărat în secret unul nou.

A trecut încă un an și ne-am dus cu școala medie într-o excursie cu trenul în jurul României. Fiindcă am ajuns să mă înscriu doar în ultima zi, banii de înscriere (200 de lei, care pe vremea aceea erau cam un sfert din salariul tatălui meu) i-am dat profesorului însoțitor care i-a băgat în propriul buzunar, așa că circulam fără bilet de tren. Părinții mei erau destul de nevoiași, așa că mi-au dat numai 50 de lei bani de buzunar pe toată perioada de două săptămâni de excursie. La fiecare stație trebuia să cobor din tren că să nu mă prindă controlorul și urcam înapoi în tren exact când trenul pornea. Într-una din stații, era să alunec de pe scări, dar noroc că profesorul m-a prins de mâini și m-a tras în tren. Apoi am ajuns cu trenul și cu un autobus, undeva în Munții Apuseni, nu mai țin minte unde. În timp ce urcam muntele și treceam peste o potecă îngustă, am alunecat pe deal în jos. Terenul era alunecos

după ploaie. Norocul meu a fost că la cam 10 metri pe deal în jos, m-am oprit într-un tufiș.

Am multe amintiri frumoase din acea excursie de acum vreo 58 de ani. Excursia pe insula Ada Kaleh a fost impresionantă. Am trecut Dunărea cu o bărcuță, care fiind prea aglomerată, era să se răstoarne cu fundu-n sus în mijlocul fluviului. Ne gândeam să-l aruncăm în apă pe vâslaș (sic!) ca să echilibrăm bărcuța, dar până la urmă nu a fost nevoie... La Ada Kaleh a fost pentru prima oară în viața mea că am mâncat înghețată de alune. I-am cumpărat tatălui meu două pachete de țigări Mărășești, producție a insulei. Ce păcat că acel colț de rai a fost distrus!

[Ada Kaleh](#)

Trenul a mers mai departe și am ajuns într-un alt loc feeric, Poiana Brașov. Nu știu dacă mai există, dar pe acele vremuri exista un lac/iaz lângă Poiana. Acolo era să mă înec pentru a treia oară. M-am aruncat în lac cu gândul să-l traversez ca să ajung în zona turistică a Poianei. După ce înotasem deja cam 50 de metri în lac, am început să simt sub burtă niște plante subacvatice. Nimeni nu era în lac în afară de mine.

Probabil ca înotul era interzis în lac, dar acest lucru nu era scris nicăieri. Îmi era din ce în ce mai greu să înot, dar eram deja în mijlocul lacului și nu-i vedeam malurile. Cu ultimele eforturi și extenuat, am ajuns la mal. Încă o dată, viața mi-a atârnat de un "fir de ață".

[Lacul din Poiana Braşov](#)

La liceu, peripețiile mele au fost legate mai mult de perioada peripubertală. Fete frumoase, primele clipe de entuziasm erotic și primii muguri de sionism. Ne duceau destul de des la muncă voluntară pe ogoare și la vii, unde elevii făceau mai multe daune decât folos. De felul meu nu eram bătauș, dar fiindcă un copil făcea tot timpul "mișto" de mine și nu știam de ce, i-am tras o palmă. După câteva zile, copilul a apărut lângă clasa noastră cu fratele lui mai mare, care mi-a tras o serie de pumni în față de m-a zăpăcit. Însă am reușit să mă abțin și să nu plâng. Asta a fost prima și ultima oară că am halit o cafteală.

În aceeași perioadă, am intrat în clubul de lupte greco-romane, sport la care Marghita avea mare tradiție. Echipa era în prima ligă națională. Unul dintre fiii Marghitei, pe numele de familie Mokka, a câștigat și titlul de campion al României. A fugit din țară, dar din nefericire Securitatea i-a pus o capcană și l-au prins în Iugoslavia, unde credea că își va revedea familia. A zăcut mulți ani în închisoare. Progresam destul de frumos la antrenamentele de lupte, dar la un turneu local, mă simțeam foarte slăbit și am pierdut toate meciurile. M-au dus la medic, Dr. Segal, care mi-a diagnosticat o tuberculoză primară, o boală endemică pe vremea aceea în România. Am stat cam o lună internat la sanatoriu, înghițind izoniazidă și primind injecții intramusculare de streptomicină, dar din fericire m-am vindecat complet.

Aveam în jur de 16 ani când am câștigat campionatul liceului la șah. M-au trimis la Oradea, la campionatul județean. Pe la mijlocul drumului, la un stop, l-am rugat pe șofer să aștepte cinci minute că trebuie urgent să merg la toaletă. A fost de acord, am fugit să-mi fac treaba. La vârsta aia mergea ușor, așa că după vreo trei minute m-am întors, dar autobusul dus a fost, împreună cu rucsacul meu cu alimente și haine! Restul drumului de vreo treizeci de kilometri l-am făcut pe jos.

În același an a fost și războiul de șase zile între Israel și armatele mai multor țări arabe. Toți eram entuziasmați de victoria Israelului asupra statelor arabe. Chiar și la școală, toți vorbeau despre asta entuziasmați, și nu numai copiii evrei, care rămăsesem foarte puțini la Marghita. Cam în aceeași perioadă, tata m-a convins să renunț la visul de a deveni profesor de istorie și să dau admitere la medicină. Treaba era cam complicată fiindcă voiam să emigrez în Israel. La asta a contribuit și mătușa mea Rivca, z'”l, plecată din România încă la începutul anilor 1950, care îmi trimitea în secret scrisori, prin care mă încuraja să vin în Israel. Părinții credeau, pe bună dreptate, că nu era momentul potrivit. După ce mama a descoperit scrisorile într-una din buzunarele mele, tata m-a luat la o conversație "între bărbați" și m-a convins să rămân și să încep să învăț pentru admitere la medicină. Cine știe care ar fi fost soarta mea dacă emigram singur la vârsta aceea? Poate nu dădeam admitere la medicină, sau și mai rău, poate pățeam ceva ca și soldat în războiul din Yom Kipur.

În 1970 am fost primit la medicină la Timișoara. După examenele de admitere, fiindcă mi s-au terminat toți banii și am pierdut trenul Oradea-Marghita, am făcut autostop cu un camion "orb". Era deja întuneric, dar farurile camionului nu funcționau. Așa am călătorit 57 de kilometri, distanța dintre cele două orașe. Șoferul avea o mare dexteritate, fiindcă de câteva ori a ocolit în ultimul moment un alt camion care mergea în fața noastră. Noroc că pe acele vremuri erau foarte puține mașini în această regiune.

După terminarea primului semestru de facultate, m-am întors în vacanță la Marghita. La sfârșitul vacanței, am luat trenul din Oradea la Timișoara. Era după marile inundații din România din 1970. Pe peron erau sute de oameni și locuri în tren nu mai erau. Norocul meu a fost că din tren m-a zărit fostul nostru conferențiar de anatomie, domnul Rottemberg z'”l. Mi-a făcut semn să intru în cabina lor prin geam, ceea ce am și reușit, fiindcă pe vremea aceea eram destul de suplu. Din păcate, cabina lui era arhiplină, la fel cum erau și coridoarele, așa că a trebuit să călătoresc tot drumul

în...toaletă. Situația tragi-comică a ajuns la culme, atunci când o doamnă ne-a declarat disperată că are diaree și are nevoie urgentă să intre în toaletă! Din motive de bun simț nu voi descrie ce am simțit după aceea...

Așa a sosit și anul trei de facultate. Ne-au luat la muncă voluntară la construirea noului spital județean. Nici acum nu înțeleg ce făceam noi acolo. Învârteam nisipul cu lopata!

Ca student, la muncă voluntară în 1973 (eu sunt cel din mijloc cu țigara în gură).

Din nefericire, am călcat pe un cui ruginit. La spital mi s-a făcut o injecție antitetanică cu o seringă reutilizabilă, nesterilizată ca lumea, de la care am primit hepatită B, cu care am zăcut șase săptămâni la spitalul de boli contagioase din Timișoara. Am slăbit aproape douăzeci de kilograme. Prietena mea de-atunci, astăzi soția mea, m-a ajutat foarte mult să mă întrezesc și să mă vindec. Am pierdut toate cele cinci examene din sesiunea de vară, dar le-am luat pe toate toamna.

Ultimul incident, mai mult umoristic decât periculos, a fost când am călătorit cu toată familia pentru prima oară la Houston. Mezinul nostru era jucăuș și cam șmecher și din joacă mi-a frecat dosul palmei drepte de partea metalică a curelei de siguranță din avion. Rezultatul a fost o rană destul de dureroasă, mai ales atunci când făceam cunoștință cu noii mei colegi de la spital, care dădeau mâna cu mine. Apăsarea răni în

timp ce îmi dădeau mâna mă durea groaznic, așa că pentru o vreme le întindeam mâna stângă.

Nu am să vă povestesc despre aventurile vieții mele de adult și de om mai în vârstă, mai ales fiindcă mi-e teamă că, povestind, voi suferi de efectul Nocebo, despre care am scris într-un articol pe Baabel (<https://baabel.ro/2022/07/efectul-nocebo-geamanul-rau-al-efectului-placebo/>).

Istoric vorbind, cel mai important lucru a fost că, în timpul Holocaustului, viețile părinților mei au fost tot timpul "atârinate de un fir de ață". Și dacă firul s-ar fi rupt, nu avea cine să vă scrie această povestire.

Dar viața poate atârna și de o panglică. Așa cum s-a întâmplat la inaugurarea unui pod în Republica Democrată Congo.

https://www.youtube.com/watch?v=B_uH0cIVKBA

Asta îmi amintește de un banc de pe vremea lui Ceaușescu: "Cum se făcea o supă de pui pe vremea lui Ceaușcă? Pui apă, pui sare, dar pui nu mai pui". Cum se face un pod în Congo? Iei foarfeca, îți pui cravata, pui o panglică, dar pod nu pui.

Și totuși, viața mea merge înainte și este plină de lucruri interesante! În fond, în ce constă fericirea? În nenumărate momente de care ne delectăm în viață.

Sper ca și în continuare, ața mea să fie de bună calitate...